



Pedagógusok Lapja

2023. JANUÁR-FEBRUÁR

A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE / ALAPÍTVÁ: 1945-BEN / LXXIX. ÉVFOLYAM

3.
oldal

TUDÁSMENET

FEBRUÁR

Tiltakozás, retorzió, szolidaritás. Tiltakozó „Tudásmenettel” kezdődött a 2023-as naptári év, hiszen semmi okuk nincs a pedagógusoknak arra, hogy berekesszék a már több mint egy éve indított tiltakozásfolyamot. A kormányzat a téli szünet kezdete előtt több módon is próbálkozott azzal, hogy leszerelje azokat, akik látványos módon is kifejezték elégedetlenségüket az elmúlt hónapokban, és ezzel felhívták a társadalom addig tudatlan polgárainak figyelmét is arra, hogy nagy a baj a közoktatásban. Még decemberben, a belügyminiszter részvételével 400 fős egyeztetésnek hirdetett találkozót szerveztek, sőt egy sztrájk tárgyalást is összehívtak sebtében. Ezekkel a lépésekkel a leglojálisabb híveiket sem tudták elégedetté tenni. Vagyis januártól folytatódtak a tiltakozások, amit a fenntartó nem néz tétlenül. Jól tudjuk, ez nem azt jelenti, hogy érdemi lépéseket tesz a valódi béremelés és az értékálló bérrendszer létrehozása felé. És azt sem, hogy csökkenti a pedagógusok és a diákok munkaterheit. Helyette kirúgásokkal és – ahogy ez szokása a kormánynak – az éj leple alatt megjelentetett, csak a pedagógusokra vonatkozó jogszabály-módosítással próbálja féken tartani őket. A rendkívüli felmondás szabályait módosító rendelet csak a munkáltató számára előnyös. A retorzió szintet lépett. A kormányzat ellenséges viselkedését jól látják a tiltakozásokban szolidáris diákok és szülők is. Sokan fáradnak, de nem szabad feladni, mert minden jel arra mutat, hogy a közoktatás helyzete nem javulni, hanem romlani fog. A kormánynak kötelessége, hogy szolgálja a társadalom, a pedagógusok és a mellettük kiálló érdekeiket. Ha a jól működő közoktatási rendszerhez szükséges feltételeket minél többen követeljük, talán...



Tartalom

FEBRUÁR	2
„Nagyot mentek” – Tudásmenet az oktatásért	3
Dudás Enikő Facebook-bejegyzése	6
A Tudásmenet 5. napja – Pesti Kálmán (civil, aki Gyöngyösön csatlakozott a menethez)	7
Sztrájk hét	8
Belügyminisztériumi megbeszélés, 2022. december 16.	10
Oktatási nemzeti kerekasztal összehívását kezdeményezte a PSZ	11
Orbán Viktor évzáró sajtótájékoztatója	11
Emelkedő szakmai pótlék – béremelés?	12
Néhány hét alatt kétezer tiltakozás volt	12
Rendkívüli felmondás – kiszolgáltatott pedagógusok	13
Sztrájk tárgyalás – 2023. január	13
Két új sztrájk követelést fogalmaztak meg a pedagógus-szakszervezetek	13
Felhívás! Támogatási kérelmet nyújthat be!	13
Szakképzési aktualitások	14
A PSZ jogászainak konzultációja – eseti helyettesítés	15
Home office – távmunka	16
Teljesítményértékelést tervez a kormány a köznevelési intézményekben	18
A kormány nem veszi komolyan a mozgalmat	19

FIGYELEM!

A Pedagógusok Lapjában található linkek a lap pdf-formátumában érhetőek el.

Kedves Olvasónk! A Pedagógusok Lapja bármely oktatást érintő témában várja az Ön véleményét is. Írását küldje el a pedlap@pedagogusok.hu e-mail-címre.
A szerkesztőség

Ön feliratkozott arra a címlistára, amelyet nyilvántartunk a Pedagógusok Szakszervezete Pedagógusok Lapja hírlapja és hírlevele havi rendszerességgel kiküldésére. Adatai biztonsága fontos számunkra, ezért személyes adatai védelmében, melyekkel Ön megbízott minket, az Európai Parlament és az Európai Tanács 2016. április 27-én meghozott, 2018. május 25-től életbe lépő 2016/679. rendelkezése alapján értesítjük, hogy szeretnénk tájékoztatni frissített Adatvédelmi tájékoztatónkra. Adatvédelmi tájékoztatónkat/szabályzatunkat mindig megtalálja a www.pedagogusok.hu/dokumentum/54 oldalon. Rendszeres hírlevelünkkel/lapunkkal mindig szívesen tájékoztatjuk legújabb akcióinkról, újdonságainkról, programjainkról. Adatai eredetileg is jogszerűen kerültek hozzánk, rendelkezésünkre bocsátotta abból a célból, hogy híreinkről stb. értesíthessük Önt. Amennyiben nem szeretne tőlünk Pedagógusok Lapja hírlapot és hírlevelet kapni, a hozzájárulását bármikor visszavonhatja e-mail küldésével a pedlap@pedagogusok.hu címen, illetve postai úton a Pedagógusok Szakszervezete 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. címen, ami a kezelt felhasználói adatok törléséhez vezet.

Pedagógusok Szakszervezete

IMPRESSZUM

PEDAGÓGUSOK LAPJA ■ A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) hivatalos hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: Varga Stella ■ Technikai szerkesztő: Márfiné Bécsi Erika ■ Szerkesztőbizottság: Balogh Éva Heves megyei elnök, Földváriné Jeneses Katalin Jász-Nagykun-Szolnok megyei elnök, Varga Stella ■ Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. ■ Telefon: +36 1 322-8453 ■ Kiadja a Pedagógusok Szakszervezete, 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. ■ Központi telefon: +36 1 322-8453 ■ Felelős kiadó: Szabó Zsuzsa elnök ■ Internet: www.pedagogusok.hu; e-mail: varga.stella@pedagogusok.hu ■ Terjeszti a Pedagógusok Szakszervezete ■ Index: 26651 ISSN 0133-2260

Tudásmenet

„Nagyot mentek”

Tudásmenet az oktatásért

287 154 lépés, 6 nap, 180 kilométer. A miskolci Herman Ottó Gimnáziumtól a budapesti Kölcsey Ferenc Gimnáziumig gyalogoltak pedagógusok 2023. január 2. és január 7. között. Így „köszöntötték” az új évet azok, akik látják a sok problémát és a pedagógusok lehetetlen helyzetét a közoktatásban. Ahogy a kormányközeli sajtó is tálalta az eseményt: nem vonultak tömegek, de a Tudásmenet az oktatásért! akció ötletgazdája, Totyik Tamás, a PSZ alelnöke sem volt olyan naiv, hogy ne ezt gondolja, a szervező Pedagógusok Szakszervezete, a Tanítanék és a NoÁr mozgalom, valamint a hozzájuk csatlakozó PDSZ célja inkább a figyelemfelhívás volt. Az, hogy minél több helyszínen megjelenjenek, elmondják saját tapasztalásaikat, és főként hogy meghallgassák a helyieket. Ez pedig a vártnál is sokkal jobban sikerült. Útjukat számos meglepetés, döbbenetes felismerés, hihetetlen történetek sora, megható pillanatok, támogató szeretet kísérte. A 180 kilométeres távot öten tették meg végig: Totyik Tamás és Gosztonyi Gábor, a PSZ alelnökei, Szűcs Tamás, a PDSZ korábbi választmányi elnöke, Megyaszi Sándor aktivista és Kovács Balázs nyugdíjas mérnök, aki minden este visszavonatozott Miskolcra és másnap reggel az aznapi indulópontra.

**1. nap – 2023. január 2.**

Útvonal: Miskolc, Tizeshonvéd utca – Hunyadi utca – Széchenyi utca – Ady Endre utca – 3. számú főút – a Hejőcsaba (Pesti út) Mol-töltőállomásnál pihenő – Pingyom tető (2515. számú közút) – Harsány (pihenő) – Bükkábrány (29,7 km)

Hétfő reggel fél 8-kor a vártnál többen, körülbelül 50 fő indult a miskolci Herman Ottó Gimnáziumtól. Mint ismeretes, ebben az iskolában a közoktatás bajai ellen már

2016-ban is tiltakoztak tanárok, itt (és a Kölcsey gimnáziumban) alakult meg a Tanítanék mozgalom, egyik képviselőjük, Pilz Olivér itt tanít. De sajnálatos, hogy más ok miatt is szimbolikus ez a középiskola, itt mentették fel igazgatóhelyettesi pozíciójából 2022 őszén Dezsőfi Györgyöt, mert élére állt a polgári engedetlenségnek.

Gosztonyi Gábor, a PSZ alelnöke elmondta, Miskolc még egy kicsit „aludt”, nem volt forgalom, úgy mentek át a városon „mint a vajon”. A menet a város határában meg-

feleződött, onnan mintegy huszonöten folytatták az útjukat. Aznap a lakossági fórumot nem Bükkábrányban tartották, mert „a helyi polgármester nem látta volna ott szívesen” ezt a programot, hanem Tibolddarócon, ahol 20-25 tanár és tanító vett részt a beszélgetésen. „Fortélyos félelem igazgat” – így foglalta össze a fórum hangulatát az alelnök, s hozzátette: ez jó alkalom volt arra, hogy bátorítsák a kollégákat, lépjenek fel tudatos munkavállalókként. Egyházi iskolákban tanító pedagógusok is részt vettek a találkozón, azonban nem mondhatták meg, melyik intézményből jöttek. Ők is kifejezték szimpátiájukat és támogatásukat a változást követelők felé. Bükkábrányban egy egyházi iskolában tanító asszonytól egy védőszentet ábrázoló nyakláncot kaptak, de fényképet vele sem lehetett készíteni, mert tartott a megtorlástól.

(Folytatás a 4. oldalon)

Tudásmenet

Folytatás a 3. oldalról

**2. nap – 2023. január 3.**

Útvonal: Bükkábrány, Arany János Általános Iskola (3422 Bükkábrány, Béke utca 35.) – Mezőnyárad – Mezőkövesd (Mol-kútnál pihenő) – Zsóryfürdő – Szihalom – Füzesabony – Kerecsend, Magyar Károly Általános Iskola (Bereksori utca 2.) (33,8 km)

Mezőkövesden mintegy negyvenen csatlakoztak hozzájuk, hogy táblától tábláig kísérik őket. Az első pihenőnél, a város szélén igazi terülj, terülj, asztalkámmal várták a résztvevőket kollégáik. Sokan dudálással, „Hajrá!” bekiabálással buzdították őket. Gosztonyi Gábor így fogalmazott: „Bebizonyosodott, amit már úgyis tudtunk, vidéken sokkal nagyobb a megfélemlítettség, mint máshol.” Volt, aki Mezőkövesd előtt odament hozzájuk, üdítőket vitt, és elmondta, hogy a városban ezt nem meri felvállalni. Egy idős férfi 100 darab Túró Rudival ajándékozta meg a vonulókat, azt mondta, hogy ő így tudja vállalni a szolidaritását. Mezőkövesden viszont akadt olyan tanár, aki elmondta: életében most először vállalta nyíltan, arccal a szimpátiáját, amikor csatlakozott a menethez.

3. nap – 2023. január 4.

Útvonal: Kerecsend, Magyar Károly Általános Iskola (3396 Kerecsend, Bereksori utca 2.) – Kápolna – Karácsond (Ludasi út és Szabadság út) – Gyöngyös (Karácsondi út, Mérges út, Alkotmány út, Jókai út, Fő tér) (35,7 km)

A detki elágazásnál a közelben dolgozó pedagógus, Sike Zoltán és családja várta a Tu-

dásmenetet. Egy állampolgár, aki merte vállalni a nevét és az arcát. Ő abban bízunk, hogy a tüntetés egységbe kovácsolja a szakmát. A január 4-i szakaszt egy olyan tanárnő is teljesítette, aki 19 évnyi kuvaiti munka után nemrég szembesült a magyar pedagógusok helyzetével, amikor Tarnabodra költözött, és ott kezdett tanítani. „Sokkos kép fogadott, azt kell, hogy mondjam. Ég és föld az eddigiekhez képest. Nemcsak túlterhelés szempontjából, de az egész rendszer, a felszereltsége az iskoláknak, a tanárok tiszteletben tartása, teljesen más, mint amit eddig éreztem, tapasztaltam” – mondta Szögeczki-Molnár Krisztina, aki elsősorban azért csatlakozott a Tudásmenethez, mert azt szeretné, ha az esélyegyenlőség sokkal fontosabb szerepet kapna a hazai oktatásban. (euronews.com)

A gyöngyösi fórumon mintegy 80-100 fő

vett részt, és a 60 százalékuk pedagógus, oktatásban dolgozó vagy egyházi intézményben oktató volt. Gosztonyi Gábor azt mondta, az emberek kezdenek rájönni, hogy az összefogás fontos, mert egyesével mindenkit ledarál a rendszer.

4. nap – 2023. január 5.

Útvonal: Gyöngyös, Fő tér – Hort – Hatvan, 5. Számú Általános Iskola (Szabadság út 13.) (23,3 km)

Legyőztük a kétharmadot! Ezt Totyik Tamás mondta, amikor megérkeztek Hatvanba. Ő az út kétharmadára gondolt, de így is nagy ováció fogadta a bejelentést. (hírklkk.hu) Kitért arra is, hogy Gyöngyöstől egy nagyon lelkes csapat kísérte végig a menetet. Hozzátette: tény, hogy fizikailag megviseli a résztvevőket az út, az önzetlen támogatók sokasága tartja bennük a lelket. Az is inspiráló, hogy a településeken tartott fórumok meglepően sokakat érdekelnek. Ezekben a találkozókban kiderül, milyen okok állnak a vidéki pedagógusok egzisztenciális félelmei mögött.

A legtöbb helyen problémaként vetődött fel, hogy mára a minőségi oktatás leginkább csak a felső középosztály gyerekeinek jár, a hátrányos helyzetű gyerekekkel, az ő felzárkóztatásukkal szinte senki nem törődik. Pozitív ellenpéldaként hozták fel a Magyar Máltai Szeretetszolgálat által



Tudásmenet

működtetett dél-hevesi, tarnabodi iskolát, ahol kellő számú pedagógiai asszisztens segíti az oktatók munkáját, ilyen tanintézményből azonban az országban kevés akad.

5. nap – 2023. január 6.

Útvonal: Hatvan, 5. Számú Általános Iskola (Szabadság út 13.) – Kerekharaszt – Aszód – Gödöllő, Damjanich János Általános Iskola (Batthyány Lajos utca 32.) (28,3 km)



6. nap – 2023. január 7.

Útvonal: Gödöllő, Damjanich János Általános Iskola (Batthyány Lajos utca 32.) – Kerepes – Kistarcsa – Találkozási pont: Molkút, parkoló, Budapest, Szabadszállás út 81. (várható érkezés a találkozási pontra: 11 óra) – Veres Péter út – Kerepesi utca – Dózsa György út – Budapest, Kölcsey Ferenc Gimnázium (1063 Budapest, Munkácsy Mihály u. 26.) (32 km)

Már Budapest határában több százan fogadták a menetelőket és tartottak velük a Kölcsey Gimnáziumhoz.

A Hatvanból továbbinduló menethez a helyi pedagógusok mellett csatlakozott Palya Tamás, a Kölcsey Gimnázium polgári engedetlenségért kirúgott tanára is, és egy külföldről érkezett kolléga, így „nemzetközivé” is vált a menet. A Tudásmenet ötödik napjának célállomásáról, Gödöllőről érkezett az ATV Egyenes beszéd stúdiójába Totyik Tamás. A műsorban beszélt az elmúlt napok tapasztalásairól, arról, hogy az urambátyámrendszer mennyire erős a településeken, de arról is, milyen szívélyesen fogadták őket a különböző helyszíneken. Hozzátette: rá kellett jönniük, hogy az elmúlt évtizedekben a szakszervezeti mozgalom nem nevelt ki tudatos munkavállalókat, most ez kell legyen a legfőbb feladatuk. A műsorvezető kérdésére, hogy ezt hogyan lehet elérni, az alelnök azt válaszolta: mint az ókelesztények, házról házra járva.



Tudásmenet

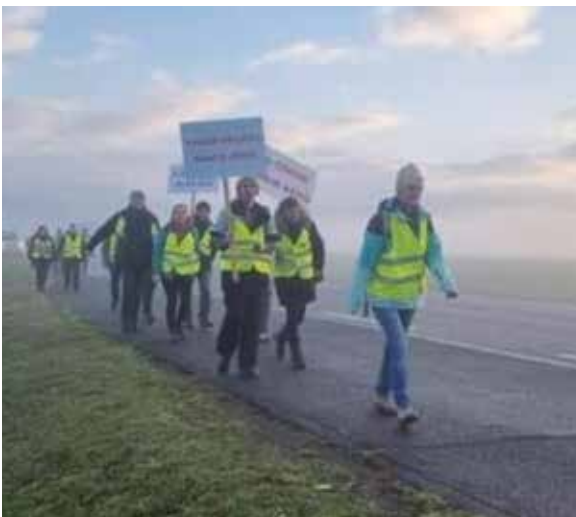


A holnap ma kezdődik! – tüntetés a Kölcsey Ferenc Gimnáziumnál

„287 154 lépést tettünk. A menet nemcsak a tudásról szól, hanem a szeretetről, amit az emberektől kapunk. Reméljük, a Tudásmenet ezzel a szeretettel legalább egy kis rést ütött a hallgatás, a félelem falán” – így kezdte felszólalását Totyik Tamás, a PSZ egyik alelnöke a Tudásmenetet záró A holnap ma kezdődik! címmel tartott budapesti tüntetésen. Gosztonyi Gábor, a PSZ másik alelnöke azt mondta: „Most bejelentkeztünk 2023-ra, amit 2022 nem oldott meg, 2023-nak sikerülhet. Folytatjuk!”



Dudás Enikő Facebook-bejegyzése



Tudásmenet, 4. nap, Gyöngyös–Hatvan táv. Hiába szoktam sokat gyalogni egyébként, ezt bizony most megéreztem, pedig ez volt a legrövidebb napjuk. Hatalmas tisztelet azoknak, akik a komfortzónájukból messze kilépve végigcsinálnak több napot, azoknak pedig főleg, akik az egész távot, Miskolctól Budapestig. Köszönjük! És láttuk ma, hogy teszik ezt komoly fájdalommal, komoly küzdelmek árán! És mégis... mert azt szeretnék, ha javulna ez az ezer sebből vérző oktatás. Hatalmas áldozatok. (Békés nagy áldozatok.) És miért, ha látszólag semmi eredménye, ha a döntéshozók a fülüket sem mozdítják rá? Fantasztikus volt ez a nap! A hatalom sűrű önzésével annyira éles ellentétben állt. Egy „emberségmenet” volt. A végén egy szuper fórumbeszélgetéssel Hatvanban. Az eredmény ugyan a hatalmon múlik, azaz borítékolható... De értelme mégis van! Minimum azok szívében, akik bármilyen formában részt vesznek ebben, de annyira megindító ez a hatalmas vállalás, hogy lehetetlen, hogy ne legyen sokkal több értelme ennél. Jó küzdeni, jó áldozatot vállalni, jó megtenni, amit picit emberként lehetőség van hozzátenni ehhez. És a jó önmagért, érdek nélkül jó! Bármilyen lesz is... Isten áldja ezeket a csodálatos embereket! Hajrá! Öröm volt veletek!

Tudásmenet

A Tudásmenet 5. napja – Pesti Kálmán *(civil, aki Gyöngyösön csatlakozott a menethez)*

Ahogy közeledünk Budapest felé, egyre többen dudálnak, talán minden hetedik-nyolcadik autó, mi pedig boldogan integetünk akár a századiknak is. A szimpatizálók alapján képtelenség bármilyen társadalmi tagozódásra következtetni: leharcolt Dacia, tizenéves Opel éppúgy van a járművek között, mint Audi vagy menő SUV. Dudálnak buszok és munkagépek, diszkréten integet egy rabszállító sofőrje is, csak a kamionosok közül nem emlékszem senkire – pontosabban egy kiáltott felénk két napja: „Mé’ nem dógóztok inkább?!“ A válasz nem túlságosan érdekelhette, kikerülte a rendőrautót, a gázra lépett és máris olyan messze járt, ahol mi csak szeretnénk lenni. Abban is más ez a nap, hogy a láb fájt valahogy nem téma. Igaz, az egyik pihenőnél újabb 6-8 tanár vár ránk, köztük egy aranyos tesis nével, aki 3 perc alatt megtanít minket a görcslegyőző izomnyújtás minden titkára...

A legnagyobb meglepetés egy kanyar után vár ránk: vagy ötven aszódi „pedagógushoz méltóan felöltözve”. Nevetve tapsolják meg az érkezősünket, mi pedig őket. Ekkor három asszony elővesz egy roma zászlót és a marosvásárhelyi legendás mondást aktualizálják: „Ne féljetek tanárok, megjöttek a cigányok!” Mindenki nevet, de kevés meghatóbb pillanatot láttam az elmúlt napokban. Aszódról, Csobánkáról és Kálcsáról jöttek. Ettől fogva gyalogoltak velünk és végig arról beszéltek, hogy ha valakiknek igazán jó tanárookra van szükségük, akkor azok a cigányok. „Tudjuk, mit ér a munkátok, azért vagyunk itt, hogy ezt ti is lássátok, a megbecsülésünket!”...

Totyk Tamás az egyik fórumon azt mondta: „Elkezdtek a Tudásmenetet, az első nap azt mondták, hogy bohóckodunk. A második nap,

hogy megyünk, az igaz, de kevesen vagyunk és senkit se érdeklünk. A harmadik nap már egyre többen dudáltak az úton, a falusiak kijöttek az utca végébe, megnézték minket maguknak, aztán megköszönték a menetet. Tegnapelőtt már százan jöttek el a gyöngyösi fórumra. Tegnap pedig százan tettek meg velünk egy-egy szakaszt. Holnapra több mint ezren jelentkeztek a menetbe. Mostanra bizonyosodtak meg a legfontosabbról: hogy amit teszünk, az nem rólunk, hanem róluk szól.” (viszont.hu)



Tiltakozás, retorzió, szolidaritás

Sztrájkhét

A PDSZ és a Pedagógusok Szakszervezete január 23-ától hirdetett egy héten át tartó sztrájkot. Mind a hatvan tankerületben tartottak sztrájkot – volt, aki az első napon sztrájkolt, más például január 31-én tette ezt. Az országos munkabeszüntetéshez több száz iskola, mintegy tízezer sztrájkoló csatlakozott. Volt, ahol csak néhány fő, máshol a tantestület többsége tiltakozott, hét debreceni gimnázium, az összes szegedi középiskola, a szombathelyi tanárok kétharmada és számos kisebb-nagyobb település iskolái és óvodái csatlakoztak. A szülők a legtöbb helyen szolidaritást vállaltak, és nem küldték iskolába gyerekeiket. A pedagógusok tiltakozássorozata egy évvel ezelőtt kezdődött a január 31-i figyelmeztető sztrájkjal. Ennek évfordulójára tűzték ki a *szolidaritási napot* a szakszervezetek.

Ez is tiltakozás

„A január 23-án induló országos sztrájkban NEM VESZÜNK RÉSZT, mert számunkra az ellehetetlenített sztrájk törvény (az óráink felét meg kell tartanunk, és ha nincs elég ember, akkor FEL KELL FÜGGESZTENÜNK A SZTRÁJKOT) miatt ez a megmozdulás immár hitelét veszítette, nem értünk el vele semmilyen célt, semmilyen észszerű lehetőséget nem ad a tiltakozásunk kifejezésére, a tárgyalások megindítására” – írták a XVIII. kerületi Brassó Utcai Általános Iskola pedagógusai, nevelést-oktatást segítő munkatársai. Csak két utat látnak: minél nagyobb számban engedetlenkedni, vagy tömegesen elhagyni a pályát. „Nem lehet félelemben élni, nem lehet rettegésben tanítani, mi nem is fogunk. De akkor ki fog holnap tanítani?”

Felmondások az utóbbi hetekben

- Berta Beáta, a Karinthy Frigyes Gimnázium angol–magyar szakos tanára
- Kosztra Gábor, a budapesti Vörösmarty Mihály Gimnázium matematika–történelem szakos tanára
- Gábor Judit, a Bethlen Gábor Általános Iskola és Gimnázium tanára
- Kerékgyártóné Vajda Beáta, a Karinthy Frigyes Gimnázium tanára
- Simkó Edit, egy budapesti általános iskola tanára
- Szűcs Dorottya, az Eötvös József Gimnázium biológia–kémia szakos tanára

Akadályok

– Az első napon egy panasz érkezett a Pedagógusok Szakszervezetéhez. *Gosztonyi Gábor*, a PSZ alelnöke elmondta: egy Fejér megyei iskola egyik pedagógusa jelezte, sztrájkolni akar, de azt mondták neki, hogy egyedül nincs joga megtenni. A szakszervezet egy telefonnal tisztázta a félreértést, a pedagógus természetesen részt vehetett a sztrájkban. *A PSZ továbbra is hangsúlyozza, hogy jogszerű a sztrájk, és nem vonhat maga után semmiféle következményt, ha valaki betartja a sztrájkra vonatkozó szabályt.*

– Több helyen felszólították az intézményvezetőket és az intézmények dolgozóit, hogy senki semmilyen módon nem fordulhat a nyilvánossághoz.

– *Szatmári Márta*, a PSZ Komárom-Esztergom megyei elnöke tájékoztatása szerint egy tatai és egy komáromi intézmény esetében az intézményvezetőknél a január 23-át tanítás nélküli munkanappá kellett nyilvánítaniuk a tankerület utasítása alapján. Az utasítást az intézményvezetők reggel 8 órakor kapták meg. *Szatmári Márta* elmondta, a tankerület vezetése ilyen utasítást nem adhatott volna, hiszen a 2022. évi V. törvény 14. §-a az intézményvezetőt nevezi

meg a sztrájk napjára érvényes munkaidő-beosztás elrendelésére jogosult személynek. Ráadásul a tanév rendjéről szóló BM-rendelet értelmében a nevelőtestület az iskola munkatervében határozza meg a tanítás nélküli munkanapokat, erről a pedagógusok rendszerint a tanév elején döntenek. Az intézményvezetőknek tehát ebben önálló jogköre nincs, mégis eleget tettek a fenntartó kérésének. Vagyis a tankerület mindent megtesz annak érdekében, hogy jogszerűtlenségre utasítva az intézményvezetőket, ellehetetlenítse a sztrájkot. (*szabadtatabanya.org*)

SZOLIDARITÁSI NAP – JANUÁR 31.

A Pedagógusok Szakszervezete és a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete egy éve, 2022. január 31-ére szervezett kétórás figyelmeztető sztrájkot a hónapok óta tartó sikertelen sztrájk tárgyalások miatt. Azóta a pedagógusok tiltakozása folyamatos, már az ország több kisebb településén is jelzik valamilyen formában az elégedetlenségüket. Vonulással, élőlánccal, tüntetéssel, fotókkal, petíciókkal, ülősztrájkjal, polgári engedetlenséggel. Óriási eredmény, hogy most már diákok és szülők is támogatják a megmozdulásokat, sőt ők maguk szerveznek tiltakozó akciókat. *A szolidaritási naphoz a szakképzési oktatók kétórás figyelmeztető munkabeszüntetéssel csatlakoztak.*

PSZ a szolidaritás napján

Szabó Zsuzsa, a PSZ elnöke a budapesti Hősök terén az Indexnek nyilatkozva mondott köszönetet január 31-én a „hősöknek”, azoknak, akik egy éve kitartanak és tiltakoznak az oktatás helyzete miatt. *A jelképes helyszínt a PSZ választotta.*

<https://index.hu/video/2023/02/01/kapjak-ossze-magukat-rendez-zek-az-oktatas-bajait/>



Tiltakozás, retorzió, szolidaritás



Tatán szervezett tüntetést a *PSZ Komárom-Esztergom megye szervezete*, ahol *Jenei András*, a szervezet elnökhelyettese elmondta, az elmúlt egy év legfontosabb eredménye, hogy mindenki számára egyértelmű lett: a közoktatásban alacsonyok a bérek, elviselhetetlenek a munkaterhek, a tantervek korszerűtlenek, és állandósult a tanárhiány. *Susztér István*, a tatabányai Eötvös József Gimnázium tanára, a PSZ tatabányai titkára a tantestület nevében bejelentette, nem folytatják le az emelt szintű érettségit, amennyiben a belügyminisztérium nem kezd érdemi egyeztetésbe a tanárok képviselőivel. Felszólalt még *Balogh Ákos*, a tatabányai Kőkúti Általános Iskola tanára, a tatabányai Egységes Diákfront tagjai, valamint *Holdampf Ildikó*, kétgyermekes édesanyja.



Molnár Zoltán, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei elnök elmondta: A szolidaritás lett a jelszó a miskolci Herman Ottó Gimnáziumban, a pedagógusok 80 százaléka csatlakozott a munkabeszüntetéshez, a Földesben a tanárok fele. A Kaffka Margit általános iskolában pedig egy egész osztály nem ment iskolába, a negyedikes diákokra azok a szülők vigyáztak, akik meg tudták oldani, hogy otthon maradjanak. A szolidaritás napja Miskolcon egy autós blokádban csúcsozott ki. (*minap.hu*)

*

A *Pedagógus Egység* kezdeményezésére krétával 16 140 hiányjelet rajzoltak fel a Hősök térére. Pontosan ennyi pedagógus hiányzik a rendszerből.

*

Az *Egységes Diákfront* hirdetett ülősztrájkot, amelyben több mint 100 iskola vett részt. A következő akciójukat március 15-ére tervezik.

Alternatív tanórák és képzések

– Az alternatív oktatási napot vagy tanórákat azoknak a tanulóknak szervezték a CKP kezdeményezésére, akik a sztrájkot támogató nem mentek iskolába. Számukra olyan témákkal és/vagy olyan

formában foglalkoznak, amelyek érdekli őket, és az iskolában nem jellemzően vannak jelen. Az alternatív továbbképzés pedig a sztrájkban részt vevő iskolai dolgozóknak nyújtott programot („Szociális készségfejlesztés és konfliktuskezelés gyerekek között”; „Demokrácia, populizmus, aktív állampolgárság, érdekvédelem, vitakultúra”; „Gyermekközpontú pedagógia egy gyermekellenes rendszerben?”).

– Alternatív tanórákkal és a diákoknak kínált hasznos időöltéssel segítettek a miskolci önkormányzat és a Miskolc Holding Zrt. egyes tagvállalatai, a minap.hu szerkesztősége, illetve a helyi kulturális intézmények egy része is a január 31-ére tervezett pedagógussztrájk miatt az iskolától távolmaradó diákokat.

– Péccsett is tartottak fórumokat és alternatív tanítási napokat:

A Tanítanék Mozgalom és a Civil Közoktatási Platform *online oktatási kerekasztal-beszélgetést* tartott, amelyen a közoktatás, az együttműködés, a jog, a szerveződés, az elfogadás és a befogadás témaköreit boncolgatták.

A Tanítanék Mozgalom *ünnepélyes, évvértékelő gálát* szervezett, ahol többek között Dés László, Pintér Béla, Nagy Ervin, Erdős Virág, Kemény Zsófi, Mácsai Pál, Máté Gábor, Pintér Béla, Nyáry Krisztián, Ungváry Krisztián lépett fel. A mozgalom „a gála keretében fejezte ki köszönetét azoknak a pedagógusoknak, akik tavaly is küzdöttek egy modern és igazságos oktatási rendszerért, illetve azon támogatói felé, akik adománnyal, szakértői tanácsokkal vagy egyéb módokon segítettek a küzdelmet”.

Szolidaritás

– 200 diák tüntetett január 27-én reggel az Astoriánál.

– MASZSZ: vonja vissza a kormány a pedagógusok rendkívüli felmondásáról szóló rendeletet!

– A MASZSZ és a SZEF közös levélben tájékoztatta az Európai Szakszervezeti Szövetséget a pedagógusok helyzetéről.

– A Magyar Köztisztviselők, Közalkalmazottak és Közszolgálati Dolgozók Szakszervezete (MKKSZ) kampányvideót készített.

– A VDSZ (Magyar Vegyipari, Energiaipari és Rokon Szakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége) mint a legnagyobb ipari szakszervezet teljes tagságával szolidaritást vállal az oktatásban dolgozókkal, és felkérte tagjait, hogy munkahelyükön a szolidaritás jeléül tűzzék ki a kék szalagot.

– Tudományos Dolgozók Demokratikus Szakszervezete.

– Pomáz: szolidaritási futás és séta az oktatásért január 28-án.

– Wesley János Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium: tiltakozó séta január 25-én.

– Kállai Kornélia szülő, aki január 4-e óta minden szerdán 7:30 és 8:30 között a lakóhelyéhez közeli zebrán áll egy táblával, hogy felhívja a figyelmet a közoktatás problémáira – ez a „zebraszerda”.



Tiltakozás, retorzió, szolidaritás

Belügyminisztériumi megbeszélés, 2022. december 16.

Üdvözölhetné a pedagógustársadalom ezt a találkozót a szakma és az oktatás gazdája, a Belügyminisztérium között mint a tiltakozáshullám természetes hatását, mégis a több mint négyórás fórum után sokan csalódottan távoztak. Már a létrejötte előtt is ellentmondó hírfoszlányok terjedtek. Kit hívtak meg: kiválasztott iskolaigazgatókat vagy másokat is? A miniszter vagy az államtitkár hívta meg őket? Ott lesz vagy nem a miniszter? Végül 2022. december 16-án, a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen délelőtt tíz órakor kezdődött el a köznevelési konzultáció, ami fél 3-ig tartott. A találkozón több mint 400 iskolaigazgató és tanár vett részt. Először pedagógusok beszélhettek, majd Maruzsa Zoltán köznevelésért felelős államtitkár és Pintér Sándor belügyminiszter is beszédet mondott. A Pedagógusok Szakszervezete is képviseltethette magát egy fővel, miután a szervezet néhány nappal korábban közleményben (lásd: 11. oldal) hangsúlyozta, tarthatatlan, hogy a kormány éppen azokat nem tekinti partnernek, akik hónapok óta az oktatás reformjáért küzdenek. Az igaz, hogy a jelen lévő Szabó Zsuzsa elnök (és a PDSZ képviselője) nem szólalhatott meg a fórumon, amit a kormányzat meghívójában előre jelzett.

A felszólalók többféle véleménynek adtak hangot, többségük a problémák sokaságáról beszélt, mások kevésbé panaszkodtak. A Telex birtokába jutott Pintér Sándor miniszter teljes, egyórás beszéd-elvétele. Ennek alapján egyebek mellett elhangzott: Az iskolai rendszert vezetőként szeretné optimalizálni, ez alapján, amit ő tud teremteni a közoktatásban, az „a rend, rendezettség, rendszerben gondolkodás”.

Ezután sok uniós adatot ismertetett kivetített ábrákkal, amikből kiderült: Magyarország a legtöbb mutató alapján rosszul szerepel az oktatás területén. A korai iskolaelhagyók aránya például a 27 (a felmérés készültékor vélhetően még 28 – a szerk.) tagállamból nálunk az egyik legrosszabb, a

Pintér Sándor miniszter

Az iskolai rendszert vezetőként szeretné optimalizálni, ez alapján, amit ő tud teremteni a közoktatásban, az „a rend, rendezettség, rendszerben gondolkodás”.

hetően jobb eredményeket tudnának elérni. A beszédében ezután sorra vette a tanárok legfontosabb követeléseit. Szerinte a legfontosabb kérdés kétségkívül a bérezés, teljesen egyetért azzal, hogy a tanárok fizetése nem megfelelő. Tájékoztattott arról, hogy még aznap ki is adnak egy rendeletet (lásd: 12. oldal), amiben benne lesz a 10 százalékos béremelés, amit a jövő évre megígértek. Pintér Sándor mást nem akart ígérni, azt mondta, akkor fognak konkrétumokról beszélni, ha az uniós

pénz az ország számláján lesz. A másik nagy kérdés a belügyminiszter szerint a tanárok munkaideje, mert sokan úgy érzik, túlterheltek, nincs idejük az órákra való felkészülésre. Erre ironikusan megjegyezte, hogy ő hétfvégén 22 órát biztosan dolgozik. Mégis a kérdőív adataiból az látszik: a 177 ezer pedagógusból 104 ezernek második állásban kell dolgoznia, hogy megéljen. Erre úgy reagált: „Ez is elvesz azért a felkészülési időből!” Majd beszélt a tanárok másik fő problémájáról, a sztrájkjogról is. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy Magyarországon van sztrájkjog, lehet sztrájkolni. De a Bel-

ügyminisztérium feladata, hogy a rendet fenntartsa, így azokat, akik megsértik a törvényt, szankcionálni kell. Elmondta, hogy neki is van egy esküje, amit letett. Abban pedig az szerepelt, hogy az Alaptörvényt betartja és másokkal is betartatja. Pintér a tüntető diákokról kezdett el képeket mutatni a kivetítőn, amiken szerinte nem viselkedtek kulturáltan, hozzátette: „Ezek az önök diákjai.”

(telex.hu)



Fotó: Tanárok a tanároktól / Facebook

Tiltakozás, retorzió, szolidaritás



Oktatási nemzeti kerekasztal összehívását kezdeményezte a PSZ

A PSZ – miután napokig teljesen átláthatatlan volt, hogy a kormány kivel és miről akar egyeztetni (példa erre, hogy az államtitkárság fővárosi gimnáziumok igazgatóit hívta meg, a hétvégi kormányülésen pedig részt vett a köznevelésért felelős államtitkár és a Nemzeti Pedagógus Kar elnöke is, miközben erről nem tájékoztatták a közvéleményt) – közleményt adott ki 2022. december 12-én,

amelyben azt kérte a kormánytól: azonnal kezdeményezze egy oktatási nemzeti kerekasztal létrejöttét az oktatás összes szereplőjének részvételével: arra hívja meg a szakszervezeteket, a szakmai és civil szervezeteket, a diákok, a szülők képviselőit.

Nyilvánvaló, hogy erre reflektálva ajánlotta fel a Belügyminisztérium a szakszervezetek képviselőinek a „csendes megfigyelői” rész-

vételt a 2022. december 16-i megbeszélésen. Persze a szakszervezet nem ilyen összejövöttekre gondolt.

A közleményben arra is felhívta a figyelmet, hogy a PSZ korábban kormánybiztos kinevezését kérte az oktatás problémáinak megoldására, de ezt sem teljesítette a miniszterelnök, holott már régen nem a pedagógusok bérharcáról van szó.

Orbán Viktor évzáró sajtótájékoztatója

A szokásos péntektektől eltérően a miniszterelnök nem csupán a közzérádió magányos riporterének adott interjút, hanem számos független médianak is teret adott december 21-i, év végi sajtótájékoztatóján. Az oktatással kapcsolatban is elhangzott néhány mondat, amely annak is köszönhető, hogy többen nem hagyták annyiban, ha Orbán Viktor „megfelekezett” a feltett kérdéssről vagy kitért előle.

Amennyiben nem lesz pénz az EU-ból, akkor is lesz béremelés a pedagógusoknak, csak akkor nem 3, hanem 6 év alatt éri majd el a diplomátlagbér 80 százalékát – nyilatkozta a miniszterelnök. Konkrét problémát, problémákat a béreken kívül nem tudott említeni (ami ugye elég furcsa az egy éve tartó tiltakozássorozat miatt is), de azt mondta, elfogadja azokat a korrekciós javaslatokat, amelyeket a pedagógusok megjelölnek. Aztán több újságíró felvetésére annyit tett még hozzá: „Abban a két ügyben, ami fontos, ott hoztam döntéseket, ott nem megállapodtam, hanem a kormány hozott döntéseket. Ez pedig a hitoktatás és a testnevelés kérdése, ezeket pedig már megol-

dották. A magyar fiatalok fizikai és lelki egészsége a két legfontosabb probléma.”

Kérdésre válaszolva beszélt arról: A legális sztrájk rendelkezésre áll a tiltakozáshoz, aki nem ezt teszi, az törvényellenesen viselkedik, vagyis azzal, hogy az MTA azt kéri, vegyék vissza a kirúgott pedagógusokat, törvénytelenlegre buzdítja a tanárokat. Ugyanakkor megdicsérte saját kormányát a pedagógus-életpályamodel miatt, de hozzátette, a belső szerkezetét nem a kormány határozta meg. Szerinte ebben állapodtak meg a szakszervezetekkel, véleménye szerint ezért vannak nagy bérkülönbségek.

A Pedagógusok Szakszervezete szerint hazugság Orbán állítása, hogy ők javasolták alacsony fizetést a tanároknak

Szemenszedett hazugság, semmiféle előzetes tárgyalásba nem vontak be minket, a kormány ezzel a kijelentésével csak a szakszervezetekre akarja kenni a problémát – mondta

Gosztonyi Gábor, a PSZ alelnöke. Szerinte, ha bevonták volna a jogszabály előkészítésébe a szakszervezeteket, nem kellett volna 2012-ben megalakítani az első sztrájkbizottságot. Az alelnök szerint a fő probléma, hogy eredetileg a bérszámítás alapja a mindenkor minimálbér volt, és nem kellene alacsony bérekről beszélni, ha ez így maradt volna. Viszont jelenleg is a 2014-es minimálbérhez vannak rögzítve a pedagógusbérek. Ha ez nem így lenne, akkor ma kétszer annyit keresnének a pedagógusok.



Tiltakozás, retorzió, szolidaritás

Emelkedő szakmai pótlék – béremelés?

Ahogy a Belügyminisztérium vezetői és a pedagógusok találkozásánál Pintér Sándor miniszter mondta: kiadnak egy rendeletet, amiben benne lesz a 10 százalékos béremelés, amit a jövő évre megígértek. Egy kormányrendelet valóban még aznap megjelent, ám a szöveg a szakmai bérpótlék 20-ról 32 százalékra emeléséről rendelkezik, még hozzá Orbán Viktor kormányfő szignójával. A kormány a veszélyhelyzeti felhatalmazás adta

rendeletalkotási jogával élve döntött erről. Vagyis nem munkabéremelésről döntött, hanem az ágazati szakmai pótlékról, és ez összességében 10 százalékos növekménynek felel majd meg. Ezt a módszert a Pedagógusok Szakszervezete már korábban is többször kifogásolta. A BM tájékoztatása szerint „a mostani 10%-os béremelés 143 146 ezer iskolai és óvodai pedagógust érint, és a kormány 67,6 milliárd forintot biztosít rá”.

Néhány hét alatt kétezer tiltakozás

2022 szeptemberétől újra gördülősztrájkot hirdetett a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) és a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete (PDSZ), a Tanítanék Mozgalom pedig polgári engedetlenségre buzdított. Emellett szülők és diákok helyi és országos tiltakozásokat szerveztek, amelyek nagy tömegeket is megmozgattak. Szeptember óta háromszáz településen, ezer intézményben kétezer-hétszázötven tiltakozó akciót szerveztek tanárok, diákok és szülők. A Civil Közoktatási Platform 2022. december 16-i összesítése szerint a tiltakozó intézmények közül 375 budapesti és 723 vidéki.



Tiltakozás, retorzió, szolidaritás

Rendkívüli felmondás – kiszolgáltatott pedagógusok

15 nap helyett egy évig bármikor kirúghatják az engedetlenkedő tanárokat

Az orosz–ukrán háborúra hivatkozva írta át a kormány egy rendeletben a tanárok elbocsátására vonatkozó jogszabályokat – derült ki a Magyar Közlönyből, amely 2023. január 12-én késő este jelent meg. Másnapról a munkáltatónak már nem 15 napja lesz arra, hogy kirúgja a „kötelezettségeit megszegő” pedagógust, hanem ezt megteheti a tanév végéig, azaz augusztus 15-ig. Ha a zárónap és a tanév befejezése között jut a munkáltató tudomására olyasmi, ami felmentésre vagy felmondásra adhat okot, akkor a következő tanév augusztus 1-ig dönthet úgy, hogy elbocsátja a tanárt.

A PSZ szerint a kormány meghátrált

A szakszervezet másnap kiadott közleményében így fogalmaz: az éjszaka megjelent kormányrendelet azt sugallja, hogy a rendpárti belügyminisztert a polgári engedetlenkedő szentgotthárdi tanárok meghátrálásra kényszerítették. Ugyanis a tantestület nagy

része, 29 pedagógus egységes kiállásával bebizonyította, hogy nem lehet egy egész tantestületet kirúgni az amúgy is nagy pedagógushiány közepette.

Ugyanakkor a kormányrendelet ellentmondásai számos kérdést vetnek fel: egyebek között azt, hogy a szabályozás nincs összhangban a háborús veszélyhelyzet idejével, hiszen az jelenleg május végig tart, miközben a pedagógusokat nemcsak 2023. augusztus 1-jei, hanem akár 2024. augusztus 1-jei kirúgással is fenyegeti. A PSZ most is egyértelművé teszi: *a háborús veszélyhelyzetnek eddig sem volt és ezután sem lesz semmi köze az oktatásban dolgozók tiltakozásához!*

Az éjszaka megjelent rendelet sérti a törvény előtti jogegyenlőséget is, mert a munkáltatókat jogtalan előnyben részesíti a munkavállalókkal szemben. Diszkriminatív ugyanis, hogy az azonnali hatályú felmondás lehetőségét – időben – csak a munkáltató számára hosszabbítja meg, míg korábban 15 nap állt rendelkezésre a munkáltató és a munkavállaló számára egyaránt.

Mindazonáltal vicces helyzetet teremthet,

ha a munkáltató elismeri, hogy a polgári engedetlenségről nem volt tudomása a tanítási napok ideje alatt – ez következik ugyanis a rendelet szövegéből, miszerint „a zárónap és a tanév befejezése közötti tudomásszerzés esetén” (vagyis június 15. és augusztus 31. között) a következő év augusztus 1-jeig gyakorolhatja a rendkívüli felmondás jogát.

A rendelet azokra is vonatkozik, akik 2023. január 13-a előtt vettek részt polgári engedetlenségben: a PSZ felhívja a figyelmet, hogy *a visszamenőleges hatály minden alapvető jogot sért.*

A rendelet indoklása – miszerint a „módosítás az eddiginél több időt és mérlegelési lehetőséget ad a munkáltató számára a rendkívüli felmondásra, illetve arra, hogy annak gyakorlásától eltekintsen. Ez azt jelenti, hogy a munkáltató dönthet úgy is, hogy az oktatás zavartalanága érdekében nem azonnal él a rendkívüli felmondással, vagy akár nem is él vele” – azért beszédes, mert beismeri, hogy például egy kémia szakos pedagógus annyit engedetlenkedhet, amennyit akar, hiszen úgysem tudnák pótolni az országos tanárhiány miatt.

Sztrájk tárgyalás – 2023. január

Újabb sztrájk tárgyalás volt január 26-án, ahol – amúgy már szokásosan – nem történt előrelépés egyik sztrájk követelés kérdésében sem. Bár időközben további két követelést is megfogalmaztak a szakszervezetek (lásd: 10. oldal) – most ezek szóba sem kerültek, mert Maruzsa Zoltán államtitkár azonnal *az új tanári teljesítményértékelési rendszer tervezetének* a részleteiről kezdett beszélni (lásd: 18. oldal). A bérrendezés kapcsán említést tett *egy új jogállási törvényről*, ebben határoznák meg a pedagógusok bérezését is. A Pedagógusok Szakszervezete már korábban – bizonyos utalásokból következtetve – felhívta a figyelmet annak veszélyére, hogy a közoktatásban dolgozó pedagógusok is elveszíthetik közalkalmazotti jogviszonyukat. Az átsorolás számos munkavállalói jog elvesztésével járna. Mint ismeretes, ez történt a szakképzésben dolgozó kollégákkal is. A PSZ figyelmeztet: ha ez így történik, azzal a kormány szembe megy az uniós ígérekkel, ugyanis azt vállalta, hogy nem lesz jogállásváltás.

Két új sztrájk követelést fogalmaztak meg a pedagógus-szakszervezetek

Két újabb sztrájk követeléssel egészítette ki a meglévő négyet a Pedagógusok Szakszervezete és a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete sztrájkbizottsága. Ötödik követelésként azt kérték, hogy *a sztrájk jog helyreállításának érdekében helyezték hatályon kívül a 2022. évi V. törvény 14. és 15. §-át, valamint a sztrájkról szóló 1989. évi VII. törvény módosítását. Hatodik pontként pedig a 2023. január 12-én megjelent rendelet visszavonását kérték*, mert ez esetben is a kormány visszaélészerűen alkalmazza a felhatalmazási törvényt. „Erre hivatkozva írta felül rendeletével a munka világát meghatározó törvényeket úgy, hogy azoknak semmi közük sincs a háborús veszélyhelyzethez, ráadásul visszamenőleges hatállyal hozott olyan rendelkezéseket, amelyek alapján a rendelet hatálybalépése előtti cselekedetet is ez alapján szankcionálhatja a munkáltató, mégpedig a leg súlyosabb módon, a foglalkoztatási jogviszony azonnali hatályú megszüntetésével!”

Felhívás! Támogatási kérelmet nyújthat be!

Újbuda önkormányzata támogatja a sztrájkoló pedagógusokat

Budapest XI. kerülete, Újbuda önkormányzata 5 millió forint értékű támogatási szerződést kötött a Pedagógusok Szakszervezetével. Az érdekvédelmi szervezet közreműködésével támogatja azokat a pedagógusokat, akik sztrájkban való részvételük miatt elestek bérük egy részétől. Támogatási kérelmet nyújthat be a szakszervezethez, aki 2022. szeptember 1. és 2023. december 31. között jogszerű sztrájkban vesz részt és igazolni tudja a munkabérlévonást, függetlenül attól, hogy szakszervezeti tag vagy sem. Feltétele, hogy rendelkezzen Budapest XI. kerületi lakcímmel és/vagy XI. kerületi közoktatási intézmény dolgozója legyen.

Szakképzési aktualitások

A Pedagógusok Szakszervezete továbbra is prioritásként kezeli a szakképzésben foglalkoztatott oktatók (pedagógusok, szaktanárok, szakmai tanárok) és további foglalkoztatottak (nevelést, oktatást segítő és technikai dolgozók) érdekeinek képviselését. Ennek érdekében köszönjük az iskolák és a kollégák rendszeres problémafelvetéseit, jelzéseit, kéréseit, melyeket a jövőben is várunk. A PSZ alapszervezeteitől, a Szakképzési és Felnőttképzési Tagozattól, valamint közvetlenül a kollégáktól érkező információkat igény és a probléma jellege szerint válaszainkkal, javaslatainkkal, minisztériumi levelekkel, jogsegélyszolgálattal igyekszünk kezelni. Az alábbiakban röviden összefoglaljuk a szakképzési aktualitásokat, melyekkel a PSZ-ben a jelenlegi időszakban foglalkozunk.

KRÉTA – a duális modullal kapcsolatos jelzések

A PSZ levélben fordult a szakképzésért felelős minisztériumhoz, mert az iskoláktól érkezett panaszok szerint a szakképző intézmény feladata lenne a duális képzőhelyen adott évközi jegyek alapján a félévi és az év végi jegyek szakmai program szerinti tantárgyakra bontása, megállapítása és rögzítése a KRÉTA rendszerben, mely félévi ellenőrző dokumentumot, illetve tanév végén törzslapot generál. Az iskoláknak nem volt lehetőségük a duális partnerek részére eljuttatni a szakmai programban szereplő gyakorlati tantárgyak neveit, mint ahogy a duális partnereknek sem állt módjában tantárgyveveket beállítani! Azok helyett egy „Duális képzés” nevű „tárgy” került a Kréta rendszerbe. Ezáltal a gyakorlati képzőhelyeknek nincs lehetőségük a szakmai programban rögzített gyakorlati tantárgyakra bontva évközi, illetve félévi (esetleg a későbbiekben év végi) jegyek rögzítésére sem. A Krétában található „tudástár” szerint „az intézmény és a duális képzőhely egyeztetése után, az intézményi felületen rögzíthetők a duális képzésben részt vevő tanulók félévi/év végi értékelései. Ha létezik a Tantárgyak listájában a Képzési programban szereplő tantárgy, akkor az arra jogosult (pl. osztályfőnök) személy az ÉRTÉKELÉSEK menüpontban rögzítheti az egyeztetett Félévi/év végi értékeléseket. A „Duális képzés”-hez rögzített évközi jegyeket és az azokból számított félévi átlageredményt ugyan látják a szakképző intézmények, azon-

ban az ide rögzített jegyeket az iskolának kell „szétbontani” a gyakorlati tárgyakhoz. Ez az egyeztetés – ha szakmailag komolyan meg akarjuk alapozni – plusz kapacitást feltételez az iskola és a duális képzőhely részéről is, továbbá az iskola részéről szaktanári közreműködést is feltételezne, míg az iskolai oktató szaktanári munkája a hozzá rendelt 21, illetve 22 órára terjed ki. *A jelenlegi megoldás formálissá teszi a félévi és év végi értékelést.*

A szakirányú oktatás iskolában töltött napjai esetében előforduló igazolatlan hiányzásról a duális képzőhely a KRÉTA felületen nem értesül, mint ahogyan a szakképző intézmény sem látja a duális partner által naplózott gyakorlati órákat, illetve hiányzásokat. Az Szkr. 253. § (3) bekezdése értelmében a „tanulóknak, illetve a képzésben részt vevő személyeknek az Szkt. 85. §-ában meghatározott juttatásait a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy igazolatlan mulasztásával arányosan csökkenteni kell”. Olyan jelzések is érkeztek, hogy a duális képzőhelyeknek problémát okoz a KRÉTA kitöltése személyi és időbeli kapacitáshiányosságok miatt, ennek köszönhetően esetenként késve derülnek ki a hiányzások, esetleges bukások.

Mivel a KRÉTA duális modul bevezetése párhuzamosan folyt az iskolák visszajelzéseinek meghallgatásával, számos problémát sikerült menet közben megoldani – amit tesztüzemmódban kellett volna –, azonban a jelenlegi állapot szerint *az értékeléssel és a hiányzással kapcsolatosan vannak nyitott kérdések, melyekről a PSZ kérte a minisztérium*

szakmai álláspontját. Remélhetően a KRÉTA duális modul fejlesztése utoléri a gyakorlatot, és segíti az iskolák, valamint duális partnereik munkáját, nem pedig pluszterhet ró rájuk.

Szakiskolai tanulók részvétele szakmai versenyen

A Pedagógusok Szakszervezete már a 2019. évi LXXX. törvény első olvasásától, 2019 végétől számos alkalommal észrevételezte, hogy a köznevelés és a szakképzés kétes szabályozási eszközökkel és erőltetetten végrehajtott szétválasztásának egyik legnagyobb vesztese a szakiskolai intézménytípus. A szétválasztás kodifikációs és szakirodalmi szempontból is ellentmondásos, még ha a folyamatosan szükséges módosításokkal próbálják is a két szabályozás valóság szülte közös halmazát megteremtteni. A Köznev. tv. 7. § (1) bek. e) pontja értelmében a szakiskola köznevelési intézmény, az 5. § (1) bek. d) pontja szerint pedig a szakiskolának szakmára vagy szakképesítés megszerzésére felkészítő szakasza is van.

A szakmastruktúra átalakításával a jogalkotó egyik deklarált célja az iskolarendszerben és az iskolarendszeren kívül megszerzhető képesítések szétválasztása volt, amit látványosan cáfol az a tény, hogy a Köznev. tv. szerinti szakgimnázium és szakiskola – amelyek iskolarendszerben oktatnak – szakképesítésre (is) felkészítenek. Az Szkt. 9. § b) pontja értelmében „...a szakképesítésre felkészítő

szakmai képzés keretében az Fktv. szerint a felnőttképzési tevékenység folytatására engedéllyel rendelkező felnőttképző által szervezhető". Természetesen az Szkt. 53. § (3) bekezdésében megteremti a kivételt, ami azonban a hétköznapi felhasználók számára igencsak kétségessé tesz az iskolai és az iskolán kívüli képesítések megkülönböztetésének eredeti szándékát.

Nem kívánunk elvi-határeseti vitát nyitni arról, hogy a köznevelési törvény hatálya alatt működő szakiskola, amely mind a Köznev. tv. 5. §-a, mind pedig az Szkt. 53. § (3) bekezdése értelmében szakképesítésre (vagy szakmára) készít fel, miért nem lát el szakképzési alapfeladatot (is), ezt bizonyára megindokolják maguknak azok a tankerületi igazgatók, akik megkurtítják egyebek mellett a szakiskolák szakmai anyag-igénylését. Vagy épp az ellenkezőjével indokolják egyes szakképzési centrumok, hogy a hozzájuk csapódott egyes szakiskolák esetében miért veszik el a gyógypedagógiai pótléket a szakképző iskolákhoz integrált szakiskolától.

Amellett azonban a PSZ nem mehet el szó nélkül, hogy *a szakiskolák tanulói hátrányt szenvednek azzal, hogy idén már nem írnak ki részükre országos szakmai versenyre való felhívást!*

A szakiskolai tanulók – akiknek ez az intézménytípus esélyt ad a munkaerőpiaci érvényesülésre, a társadalom hasznos tagjává válására – versenyeredményei is igazolják részvételük létjogosultságát a szakmai versenyeken.

Nincs kétféle munkaerőpiac, nincs kétféle szakképzés, és nincs kétféle tanuló, ahogyan azt a szakképzés és a köznevelés területi alapú szétválasztói gondolják! Ahogyan nem hárítható a köznevelésért és a szakképzésért felelős minisztériumok közötti hatásköri vitáinak következménye sem a szakiskolákra és a tanulókra.

Fentiekre tekintettel a PSZ nyomtatékosan kérte a szakiskolai tanulók visszaintegrálását a szakmai versenyekbe, a szakképzésért felelős minisztérium teremtse meg a lehetőséget, adjanak esélyt a lelkesen és eredményesen készülő szakiskolai tanulóknak megmérettetésére is.

Érdekegyeztetés, béremelés

A Pedagógusok Szakszervezete 2022 októberében levélben fordult a szakképzésért felelős minisztériumhoz a szakképzési centrumok körében terjedő, béremeléssel kapcsolatos információ megerősítése vagy

megcáfolása tárgyában. 2023 januárjában, a meghosszabbított téli szünetet követően a KRÉTA rendszeren keresztül értesülhettek a szakképző intézmények a minisztériumi levélről, melyben tájékoztatást kapnak az oktatók béremeléséről. A tájékoztatást szerint „2023. januártól a 10 százalékos bérfelvezetést a teljesítményértékeléshez kötött további bérfelvezetések fogják követni. A kormány döntése értelmében – a költségvetésbe betervezve –, májustól visszamenőleg átlagosan további 5 százalékos bértömeg-emelkedésre számíthatunk, amely a teljesítményértékelés alapján kerül felhasználásra”.

A PSZ örömmel üdvözlö minden, a szakképzésben dolgozók helyzetén javító intézkedést, de két hangsúlyos észrevételt nem lehet megkerülni:

- rangos inflációs prognózisok a 2023. évre 14,5–26% közötti pénzromlásról szólnak, 2022. novemberben például 43,9%-os élelmiszer-inflációról olvashattunk. Nagyra becsüljük tehát a *2023. évre tervezett 15 százalékos béremelést, mely azonban a legjobb esetben is csak az infláció követésére elegendő, tehát értelmetlen teljesítményértékeléshez kötni!*
- Már a 2020. évben a közalkalmazotti jogok, védettség és előmenetel elvesztését kompenzálni hivatott átlag 30% mértékűnek kommunikált béremelésből is kimaradtak a további foglalkoztatottak, vagy néhány százalékkal alázta meg őket. A 2023. évi béremelésről szóló levél is teljesen megfélemlít róluk, *a PSZ tehát továbbra is követeli a szakképzésben a további foglalkoztatottak (nevelést, oktatást segítő és technikai dolgozók) béreinek tisztességes mértékű emelését, az iskolákban nélkülözhetetlen munkájuk erkölcsi és anyagi megbecsülését!*

Fentiekből is látható, hogy a szakképzést számos megoldatlan probléma terheli, ezért is érthetetlen, hogy a szakképzésért felelős minisztérium továbbra sem hajlandó megteremteni a PSZ részéről több alkalommal kezdeményezett tripartit egyeztetés fórumát legalább a Szakképzési Innovációs Tanácsban belül, melyre konkrét szervezeti megoldást is felvázoltunk. Bízunk a szakképzésért felelős minisztérium belátásában, és abban, hogy az egyeztetési fórum megteremtésével nem a problémák után fogunk futni, hanem azokat sikerül mind nagyobb számban megelőzni.

Gosztonyi Gábor alelnök

A PSZ jogászainak konzultációja – eseti helyettesítés

A túlóráként elszámolható eseti helyettesítések foglalkoztatják talán a legjobban napjainkban a pedagógusokat, tekintettel arra, hogy jogos bérköveteléseiket a kormány rendre figyelmen kívül hagyja – derült ki a Pedagógusok Szakszervezete megyei és fővárosi jogászainak januárban rendezett online konzultációján. A PSZ jogászaik egységes álláspontot képviselnek abban, hogyan kell számolni a fizetendő túlmunkát. Eszerint:

– Az összevont óra is eseti helyettesítésnek minősül!

– Eseti helyettesítésként tartjuk számon a pedagógus neveléssel-oktatással lekötött munkaidejét (22–26 óra) meghaladó tanórai és egyéb foglalkozást. Ami ebből túlmunkaként elszámolható, az a napi kettő, heti hat, tanévenként legfeljebb harminc alkalommal elrendelt eseti helyettesítést meghaladó minden további óra, akkor is, ha azokat „H” betűs óráként jelenítik meg az órarendben. Óvodapedagógus esetében a kötött munkaidő felső határa felett számoljuk, illetve aki órákedvezményben részesül, ott a heti óraszám feletti eseti helyettesítést kell érteni.

– Ezenfelül minden olyan eseti helyettesítés, amit 96 órán belül rendeltek el nem „H” betűs órában, azonnal fizetendő túlmunkaként jelentkezik. Természetesen ezzel is csökken az évente harminc alkalommal elrendelhető eseti helyettesítések száma.

– Túlmunka még minden heti 40 órát meghaladó munkavégzés. Ilyen lehet a pedagógiai programban feltüntetett színházlátogatás vagy az osztálykirándulás.

– Az osztálykirándulásért járó túlmunka díját eltérő módon számítják. (Az óradíj egy órára eső összege a pedagógus havi illetményének a következőkben meghatározott osztószámmal megállapított hányada. Az osztószámot az érintett beosztott pedagógus munkakörére előírt, neveléssel-oktatással lekötött munkaidő alsó mértékének 4,33-dal történő szorzata adja.)

Önöknek, pedagógusoknak fontos tudniuk, hogy minden túlóra-elrendelést írásban kérjenek, és az erről szóló e-mailt, sms-t elmentsék. A KRÉTA-ban szereplő havi adatokat szintén mentsék vagy fotózzák le a későbbi bizonyítás érdekében. A munkajogi bérigények elévülési ideje 3 év.

dr. Oláh Veronika, a PSZ jogásza



Home office – távmunka Új munkajogi szabályok és feltételek Hatályba lépett (?) a home office-törvéncsomag

Szokatlan helyzet állt elő: bár a távmunkavégzés új szabályai látszólag 2022. június 1-jén hatályba léptek, bizonytalan, hogy ez valóban megtörtént-e.

A 181/2022. (V. 24.) Kormányrendelet 2022. június 1. napjával megszüntette Magyarországon a SARS-CoV-2 koronavírus-világjárvány miatt korábban kihirdetett veszélyhelyzetet.

A jogszabály ezzel egyidejűleg hatályon kívül helyezett több kormányrendeletet, amelyek következtében a távmunka veszélyhelyzet alatti, átmeneti szabályai június 1-től már nem alkalmazhatók.

39. A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény módosítása

74. § A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 87. alcíme helyébe a következő rendelkezés lép:

„87. A távmunkavégzés

196. § (1) Távmunkavégzés esetén a munkavállaló a munkát a munkaidő egy részében vagy egészében a munkáltató telephelyétől elkülönült helyen végzi.

(2) A munkaszerződésben meg kell állapodni a munkavállaló távmunkavégzés keretében történő foglalkoztatásában.

(3) Eltérő megállapodás hiányában a távmunkavégzés során

a) a munkáltató utasítási joga a munkavállaló által ellátandó feladatok meghatározására terjed ki,

b) a munkáltató az ellenőrzési jogát távolról számítástechnikai eszköz alkalmazásával gyakorolja,

c) a munkavállaló a munkáltató telephelyén a tárgyévben legfeljebb a munkanapok egyharmada esetén végez munkát, és

d) a munkáltató biztosítja, hogy a munkavállaló a területére beléphessen és más munkavállalóval kapcsolatot tartson.

(4) Ha a munkáltató az ellenőrzés jogát a távmunkavégzés helyén gyakorolja, akkor az ellenőrzés nem jelenthet a munkavállaló, valamint a távmunkavégzés helyeként szolgáló ingatlant használó más személy számára aránytalan terhet.

(5) A munkáltató a távmunkát végző munkavállalónak minden olyan tájékoztatást köteles

megadni, amelyet más munkavállalónak biztosít.”

Ezzel szokatlan „ex lex” állapot keletkezett. A jogalkotó ugyanis a távmunka új szabályait törvényi erőre emelő **2021. évi CXXX. törvényben a változások hatálybalépését két feltételhez kötötte:**

– az egyik feltétel a veszélyhelyzet megszűnése volt,

– a másik pedig az, hogy ennek időpontját a miniszterelnök a Magyar Közlönyben közzétett egyedi határozatával is megállapítsa. **Előbbi bekövetkezett, utóbbi azonban váratott magára.**

Addig tehát a korábbi átmeneti (kormányrendeleti) szabályok *már nem*, a kihirdetett, de hatályba nem lépett végleges (törvényi) szabályok pedig *még nem* voltak alkalmazhatók.

Rugalmas home office-szabályok

A munka törvénykönyve (Mt.) új szabályai

szerint a „home office”-ként emlegetett hibrid munkavégzési forma, vagyis részben a munkáltató székhelyén, részben attól távol történő munkavégzés rendszeresen távmunka keretében folytatható.

A távmunka új, rugalmas szabályainak alkalmazhatóságához arra van szükség, hogy a felek kifejezetten távmunkaszerződést kössenek egymással, vagy a korábban kötött munkaszerződést ennek megfelelően módosítsák.

Az Mt. távmunkára vonatkozó rendelkezései alapvetően eltérést megengedő (diszpozitív) szabályok. Így például a törvény – támpontot adva – kimondja ugyan, hogy távmunkaviszonyban a munkavállaló a munkáltató telephelyén legfeljebb a munkanapok egyharmadában dolgozhat, ez a rendelkezés viszont csak akkor alkalmazható, ha a felek ettől eltérően nem állapodtak meg. **Az eltérő megállapodás lehetősége miatt egy megfelelő belső szabállyal kialakítható az a céges home office-kultúra, amely kellően rugalmasan igazodik mind a munkáltató, mind a munkavállaló igényeihez.** Ennek során érdemes gondolni többek között a munkaeszközökre, a munkaidő beosztására, az adatbiztonságra, az esetleges üzemvarokra és – a nyár közeledtével különösen népszerűvé váló, de csapdákat is rejtő – külföldi munkavégzés, a „workation” kérdésére.

Egyszerűsödő munkavédelmi követelmények

A munkavédelemről szóló törvény (Mvtv.) alapvetése, miszerint a munkáltató felelős az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósításáért, nem változott. **A távmunkavégzés esetén alkalmazandó új szabályok azonban erős elmozdulást mutatnak a praktikum irányába, ezáltal könnyebbséget jelentenek majd elsősorban munkáltatói oldalon.** A munkáltató – számítástechnikai eszközzel végzett távmunka esetén – már csak arra köteles, hogy írásban tájékoztassa a munkavállalót a munkavégzéshez szükséges, egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények követelményeiről. A munkavállaló a munkavégzés helyét ezek teljesülésére tekintettel saját maga választhatja meg. A követelmények megtartását a munkáltató távolról, számítástechnikai eszközzel ellenőrizheti.

A távmunkavégzés megvalósulhat a munkáltató által biztosított munkaeszközökkel, a munkavállaló saját eszközeivel, vagy hibrid módon.

Fontos, hogy ezen a téren nincs enyhülés:

a munkavállaló saját munkaeszközeinek biztonságos mivoltáról a munkáltatónak kockázatértékelés elvégzése útján kell meggyőződnie. Ezen állapot fenntartásáról viszont ezután már a munkavállalónak kell gondoskodnia.

Szintén fontos kiemelni, hogy a **részben enyhébb munkavédelmi követelmények nem zárják ki munkahelyi baleset bekövetkezését home office közben**, és ugyan csak nem eredményezik a munkáltató felelősség alóli mentesülését munkabaleset megállapítása esetén.

Reziátalány – lehetőség, de nem kötelezettség

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. tv. (Szja.-tv.) új szabályai értelmében a munkáltató a távmunkaszerződés alapján home office-ban dolgozó munkavállalójának havonta az adóév első napján érvényes havi minimálbér 10%-ának megfelelő összeget (2022-ben havi 20 000 Ft-ot) fizethet ki költségtérítésként, szja-mentesen.

24. * A Munka Törvénykönyvének a távmunkavégzésre vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően, a munkaszerződésben foglaltak szerint távmunkát végző munkavállalót a távmunkavégzéssel összefüggésben terhelő költség(ek) megtérítése érdekében a munkáltató által kifizetett bevétellel szemben a munkavállaló a következő, igazolt kiadás(ok) alapján számolhat el költséget:

a) * a távmunkavégzéshez, valamint a kapcsolattartáshoz szükséges nem anyagi jóság, számítógép, számítástechnikai eszköz megszerzésére fordított, 200 ezer forintot meg nem haladó kiadás,

b) * a távmunkavégzéshez, valamint a kapcsolattartáshoz szükséges nem anyagi jóság, számítógép, számítástechnikai eszköz megszerzésére fordított, 200 ezer forintot meghaladó kiadás esetében 33 százalékos leírási kulcs alkalmazásával értékcsökkenési leírás címén megállapított összeg; az értékcsökkenési leírást egyebekben – a III. fejezetben foglaltaktól függetlenül – a 11. számú melléklet értékcsökkenés elszámolására vonatkozó rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával kell megállapítani, és a költségként történő elszámolás feltétele külön részletező nyilvántartás(ok) vezetése,

c) az internethasználat díja (ideértve különösen az egyszeri, a havi, a forgalmi díjat),

d) a munkáltató székhelyétől, telephelyétől elkülönült munkavégzési hely bérleti díja, a fűtés, a világítás és a technológiai ener-

gia díja azzal, hogy ha a lakás és a munkavégzési hely műszakilag nem elkülönített, akkor e kiadás(oka)t a távmunkavégzéssel arányosan, az adott költségre jellemző mértékegységek (munkaidő, m², m³ stb.) alapulvételével lehet figyelembe venni.

Fontos leszögezni, hogy erre a juttatásra a munkavállalónak jogosultsága nincs, viszont igényt tarthat a munkaviszony teljesítésével kapcsolatban indokoltan felmerült költségeinek megtérítésére az Mt. általános szabályai szerint, a költségek igazolásának terhe mellett.

A 30/2022. (VI. 7.) ME határozat – 2022. 06. 08. napján – megállapította, hogy a veszélyhelyzet megszűnésének és a törvénycsomag hatálybalépésének napja 2022. 06. 01.

30/2022. (VI. 7.) ME határozat

a veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről szóló 2021. évi CXXX. törvény egyes rendelkezései, valamint a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő szabályozási kérdésekről szóló 2022. évi V. törvény hatálybalépéséről

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 11. §-a alapján, a veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről szóló 2021. évi CXXX. törvény 104. § (6) bekezdése, valamint a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő szabályozási kérdésekről szóló 2022. évi V. törvény 118. § (5) bekezdése szerinti jogkörömben eljárva a következő határozatot hozom:

Megállapítottam, hogy a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnésének időpontja mint hatálybalépési feltétel 2022. június 1. napján következett be, ezáltal

a) a veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről szóló 2021. évi CXXX. törvény 3-11. alcíme, 16. alcíme, 19-21. alcíme, 23-25. alcíme, 30-34. alcíme, 36. alcíme, 37. alcíme, 39-41. alcíme, 79. §-a, 80. §-a, 87-94. §-a, 96-103. §-a és 1. melléklete, valamint

b) a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő szabályozási kérdésekről szóló 2022. évi V. törvény hatálybalépésének naptári napja 2022. június 1., azaz kétezerhuszonekettő június első napja.

Összeállította

az irányadó jogszabályi rendelkezések és dr. Szabó M. András, a bnt ügyvédi iroda alkalmazott ügyvédje szakcikke alapján

Dr. Selmečiné dr. Csordás Mária
munkajogász, vezető jogtanácsos,
ILO-közvetítő és döntőbíró

Teljesítményértékelést tervez a kormány a köznevelési intézményekben

Óriási felháborodást váltott ki a pedagógusok körében a nepszava.hu oldalon megjelent tervzet, amely egy belső teljesítményértékelési rendszer részletes ismertetése. Valahogy a munkájukat végző pedagógusok teljesítményértékelését részletesen szabályozó dokumentum hamarabb elkészült, mint hogy a még köznevelésben dolgozók évek óta közismert követelésesei teljesültek volna.

A dokumentum szerint a cél a pedagógusok ösztönzése a „minőségi munkavégzésre”: az átlag feletti teljesítményt nyújtó tanárok pluszpénzt kaphatnak, ugyanakkor akik átlag alatt teljesítenek, azoknak akár csökkenthetik is az illetményeit. Az új belső értékelés folyamata a „személyes teljesítménycélok kijelölésével” kezdődik majd: az intézményvezetőnek a tanévet megelőzően, augusztusban, a pedagógusoknak minden tanév elején, szeptemberben kell majd javaslatot tenniük személyes teljesítménycélokra. Ezt követően tanév végén, június–júliusban kerülhet sor a pedagógusok és az intézményvezetők értékelésére egy összetett szempontrendszer alapján. A koncepció mindemellett általános elvárásokat is felsorakoztat arról, mit lehet „ideális” pedagógusi vagy intézményvezetői munkának, hozzáállásnak tekinteni. A tanárok esetében egyebek mellett azt, hogy a nevelést-oktatást tekintse közszolgáltatásnak, melynek célja „a magyar nemzet fejlődése, gyarapodása”. Illetve, hogy tartsa be az etikai elvárásokat, „viselkedésével, megjelenésével az intézmény és a magyar köznevelés jó hírét erősítse”. A jó igazgató pedig az, aki például az általános szabályokhoz és a fenntartói elvárásokhoz igazodva tervezi, koordinálja az iskolai munkát.

A személyes teljesítménycélok elérése mellett a pedagógusoknak tíz, az intézményvezetőknek nyolc kompetenciaterületen is meg kell majd felelniük. A tanároknál ezek: eredményesség és hatékonyság; terhelhetőség; pedagógiai és szakmai minőség; gyerekek, tanulók megfelelő és rendszeres értékelése; munkafegyelem, határidők betartása; kommunikáció, szakmai együttműködés; tehetséggondozás, felzárkóztatás; kapcsolat a szülőkkel, családokkal; motiváció, elkötelezettség, etikus magatartás; valamint egy egyedi intézményi értékelési szempont a helyi sajátosságok figyelembevételével. Az igazgatóknál egyebek mellett

az iskola eredményessége, fejlesztése, a gazdálkodás hatékonysága, vezetői kommunikáció és irányítás, motiváció, a szülőkkel, családokkal és a fenntartóval ápolt jó kapcsolat a szakmai eredményesség mutatója.

A pedagógusoknak és az igazgatóknak minden tanévben túl kell majd esniük ezen a megmérettetésen. A pedagógusok esetében az intézményvezetők, az igazgatóknál pedig a fenntartók végzik ezt – amennyiben így véglegesítik a koncepciót.

Változik a pedagógusminősítés is

Az új belső értékelési rendszer miatt a külső értékelési formák is átalakulnak, például magát a minősítést csak a gyakornokoknak tennék kötelezővé a Pedagógus I. fokozatba lépéskor, a Pedagógus II. fokozatba lépéshez a minősítést önkéntessé tennék. A tanfelügyeleti eljárásban megszűnik az ötévente kötelező pedagógus-önértékelés, a kötelező pedagógusi és az intézményvezetői tanfelügyelet, az intézmények tanfelügyeleti értékelése ugyanakkor megmarad. A tervek szerint „felvethető annak rögzítése” is, hogy Pedagógus II., mesterpedagógus, illetve kutatótanár fokozatba csak azok a pedagógusok léphetnek, akik az új teljesítményrendszerben az elmúlt három évben (vagy az új rendszer bevezetését követően) folyamatosan átlagon felüli eredményeket értek el.

A Pedagógusok Szakszervezetének véleménye: elsőként a pedagóguslétszámot kellene optimalizálni, hogy működőképes legyen a közoktatás, aztán a szakma széles körével történő egyeztetés után kell megalkotni a teljesítményértékelő rendszert. A mostani tervzet legnagyobb hibája a szubjektivitás.



A kormány nem veszi komolyan a mozgalmat

PSZ-fórum a kialakult gazdasági válságról és az oktatásra gyakorolt várható hatásairól

A pedagógusok tiltakozáshullámának közepette tett kormányzati lépések és a több esetben elhangzott kijelentések is azt mutatják, hogy a kormány számára nem fontos a pedagógusok mozgalma. Érdemi tárgyalásokat nem folytat, hisz a kormánynál az alku a gyengeség jele, és az általa preferált macsó világ sem olyan, amely kiáll a nők mellett, márpedig a pedagógusok nagy többsége nő. Nagyon fontos, hogy az oktatás átfogó reformjában, valamint egyik fő szereplőjének, a pedagógusoknak a bérezésében, életminőségében érdemi előrelépés történjen, hiszen az oktatás jövőt eldöntő társadalmi alrendszer. Változást csak szélesebb körű összefogás hozhat, vagyis nyitni kellene a felsőoktatás, az önkormányzatok és a civil hálózat felé. Erről beszélt *Lengyel László* politológus, a Pedagógusok Szakszervezete december 13-i rendezvényének egyik meghívottja. A PSZ jelen lévő tagjai a kialakult gazdasági válságról és az oktatásra gyakorolt várható hatásairól hallhattak tájékoztatást nemcsak az említett vendégtől, hanem *Surányi György* közigazdásztól, *Herczog László* volt munkaügyi minisztertől és *Magyar Bálint* korábbi oktatási minisztertől.

A kormány jövőre 1–1,5 százalékos növekedésre számít, jól látható, hogy a költségvetésben elosztható többletforrás nem lesz. Kevesebb pénzzel fog rendelkezni, ami erős megszorítást igényel – mindezt *Surányi György* mondta, aki néhány érdekes számot is megosztott: míg a közmédia 135 milliárd forintot kap évente, az RTL 3,4 milliárdból gazdálkodik. **A direkt kormánypropagandára 114 milliárdot fordítanak, az adófizetők pénzét csökkenti a sportot támogató tao, ami 150-160 milliárd, direkt támogatásként pedig 420 milliárdot kap a sport (ez utóbbi az európai átlag kétszerese). Ha e néhány konkrétan említett tétel felét elvonnák, az oktatásra és a szociális szféra támogatására fordíthatnák.** Vagyis

uniós pénz nélkül is lehetne finanszírozni az oktatást, ha jól osztanák el a költségvetési pénzeket – hangsúlyozta *Surányi*.

Herczog László szerint a kormánnyal folytatott tárgyalásokon nem csupán a béremelésről, hanem a bérrendszer egészéről kellene tárgyalni. Elvekről és a bértábla kategóriáiról. Kétségtelen, hogy a valódi érdekegyeztetésre alkalmatlan kormánnyal egyszerűbb lehet elérni azt, hogy kösse a minimálbérhez a pedagógusbért, ami bizonyos értékállóságot adhat, de az igazán előnyös megoldás az évenkénti bértárgyalás lenne, hisz a minimálbér-tárgyalás is csupán látszategyeztetés. A bérrendszernek a teljesítményt is kezelnie kellene, és úgy kellene kidolgozni, hogy a pálya vonzza a fiatalokat és tartsa ott a dolgozókat, hiszen a pedagógusi kompetenciákra számos más területen is igény van.

Magyar Bálint az oktatás szereplőinek radikálisabb fellépését és az összefogást szorgalmazta, mert másként nem lehet fellépni az „agymosás” és a közoktatás rendészeti kezelésével szemben. Szerinte érdemi tárgyalásokra továbbra sem lehet számítani, pedig azt kellene elérni, hogy a reform egészéről legyen szó. Elsődleges az oktatás szereplőinek megbecsülése. Fontosnak tartotta a pályakezdők bérenek jelentős emelését, egy mozgóbérhányaddal a minőségi differenciálást és egyéb kedvezmények, juttatások (pl. könyvtalvány) bevezetését. A gyermekközpontú oktatás és egyben az esélyegyenlőség alapja a tankötelezettség határának 18 évre emelése, illetve a 6+4+2 évre bontott képzés bevezetése. Hangsúlyozta az oktatás autonómiáját, a központosítást szolgáló *Klebsberg Központ* helyett az intézmények kistérségi fenntartását tartja hatékonynak. Mint mondta: a szabad oktatás alapja a helyi tanterv és a szabad tanterv kiválasztás.



A bátrak soha nem adják fel!
Folytatjuk a gördülő sztrájkot!